

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę i na prowincję. W niedziele i święta uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dni poświęcone tylko wieczorem.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY CZWARTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 9-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godz. 10-tej rano do 1-ej w południe.

Wschód księżyca o godzinie 7 minut 48 w.
Zachód 4 58 w.
Wysokość wody na rzecie Wiśle pod Warszawą stóp 2 cali 2.

Wschód słońca o godzinie 7 minut 27
Zachód 4 5
Długość dnia godzin 9 minut 8
Ubyte 7 36.

Sobota: Cecylja Panny Męcz.
Niedziela: Klemensa Pap. Męcz.
Poniedziałek: Jana od Krzyża Wyzn.
Wtorek: Katarzyny Panny Męcz.

Cena Kurjera:
W Warszawie: podana jest nagłówku numeru wieczornego.
Na prowincji i w Cesarstwie: opłata za przesyłkę kosztu ekspedycji: rocznie rs. 3, półrocznie rs. 1 kop. 50, kwartalnie kop. 75, miesięcznie kop. 25.
Oddzielna przedpłata na jedno wydanie Kurjera przyjmowaną być nie może.

Numer pojedynczy wieczorny kop. 5, poranny w dniu powszednie k. 3 w niedziele i święta k. 5.

Dziś: Maksyma Bisk.
Sroda: Elżbieta Kr. Węg.
Czwartek: Feliksa Wyzn.
Piątek: Ofiarowanie N. M. Panny.

Numer niniejszy wyszedł z druku o godzinie 6-ej rano.

KALENDARZ

Widowiska: Teatr wielki: „Jawnuta” i „Gizella” (występ panny Marji Giuri);—Teatr rozmaiteści: „Preludjum Szopena” i „Szkoła kobiet” (pierwszy raz—występ p. Rychtera);—Teatr mały (przy ulicy Daniłowiczowskiej): „Mąż debiutantki”. Godzina 7 i pół wieczorem.)

Budżet Warszawy

na rok 1885-ty.

Zarząd miasta, przez swoją komisję budżetową przygotował już i podał do wiadomości publicznej preliminarz dochodów i wydatków Warszawy na rok przyszły 1885-ty.

Zanim przy szczegółowym roztrząsaniu pozycji budżetu wypowiemy nasze zapatrywania co do jego strony czysto finansowej i co do samego systemu prowadzenia gospodarstwa miejskiego, którego budżet jest wiernym obrazem, pozwolimy sobie tymczasem rzucić tu kilka ogólnych uwag, jakie nasuwa preliminarz budżetowy, a zwłaszcza w porównaniu z poprzednim.

Jeszcze i w roku zeszłym zdając sprawę z finansowego gospodarstwa miasta Warszawy zaznaczyliśmy fakt, że główną cechą naszego zarządu finansowego jest powolny i jednostajny jego rozwój. Wy powiedzieliśmy wówczas zdanie, że z góry przed wydaniem preliminarza budżetowego można być pewnym, iż dochody zawsze przewyższą wydatki o kilkadziesiąt tysięcy rs., że rozchody ściśle będą wymierzone według skali dochodów, długi miasta się zmniejszą, a niedobory uszczuplą. Jako drugą zmienną cechę nie zaniedbaliśmy też wskazać pewnej rutyniczności w samych wydatkach, powtarzających się ze stereotypową identycznością z roku na rok, z której wszelako zarządowi miasta ograniczonemu we wszelkiej inicjatywie, zarzutu stawiać nie można.

Preliminarz zeszłoroczny oznaczył ogólną cyfrę dochodów miejskich na 3,115,785 kop. 33, przy wydatkach obliczonych na sumę rs. 3,077,354 kop. 17,

czyli, że bilans budżetowy zamykał się przewyżką dochodów nad wydatkami o rs. 38,431 kop. 16.

Cyfrы podane w preliminarzu na rok przyszły są o wiele wyższe, przewidywane bowiem dochody obliczone zostały na rs. 3,534,027 kop. 23 przy wydatkach ustanowionych na rs. 3,529,304 kop. 66, co w rezultacie daje przewyżkę dochodów nad wydatkami tylko rs. 4,722 kop. 57; superata więc roku przyszłego jest mniejszą o rs. 33,708 kop. 59.

Jednakże i przy takim uszczupleniu ostatecznej przewyżki dochodów nad wydatkami, preliminarz na rok 1885-ty nie odstępowałby wiele od ogólnego typu budżetów Warszawy, owszem, robiłby nawet korzystne wrażenie, dzięki znacznie bo przeszło o czterokrośtysięcy podniesionym dochodom, gdyby szczegółowe pozycje ogólnego bilansu nie osłabiali tego dodatniego wrażenia i nie świadczyły, że równowaga utrzymać się dała jedynie tylko przez znaczne ograniczenia w niektórych rubrykach wydatków miejskich.

Aby uzupełnić ten ogólny zarys preliminarza budżetu, który wkrótce już ma wejść w życie, zaznaczymy tu jeszcze, że gdy z zestawienia liczby mieszkańców Warszawy, z cyfrą preliminowanych na rok 1884-ty dochodów wypadło, że jeden mieszkaniec miasta wnosi do kasy miasta przeciętnie od 7 do 8 rs. rocznie, to według preliminarza na rok 1885-ty, biorąc za zasadę tę samą, co dla bieżącego roku cyfrę mieszkańców okaże się, że każdy mieszkaniec Warszawyłoży rocznie na kosztu gospodarstwa i administracji miejskiej od 9 do 10 blisko rs.

Jestto więc, jak widzimy, cyfra bardzo niska, jeżeli porównamy ją z przeciętnem opodatkowaniem na rzecz miasta mieszkańców Paryża, gdzie średnia ta cyfra wynosi około 114 franków na osobę, a cokolwiek wyższa niż w Petersburgu, gdzie podatki i opłaty miejskie rozkładały się w stosunku około sześciu rs. na każdego mieszkańca.

Do należytego scharakteryzowania preliminarza, jaki mamy przed sobą, potrzebnem jest jeszcze zaznaczenie fluktuacji w dochodach, których jedne rubryki się podnoszą obok jednoczesnego zniżania się ich w innych; rozumiemy się, że pomijamy tu zupełnie cyfry dawniejsze nie mogące wywrzeć poważniejszego wpływu na ogólny stan budżetu.

Otóż do liczby takich zaliczamy przedewszystkiem przyrost w procentach od kapitałów złożonych w depozycie w Banku polskim. Preliminarz wykazuje tu

przybytek w sumie rs. 4,114; rubryka ta, jak to już zapisaliśmy w sprawozdaniu zeszłorocznem należy do normalnie i stale wzrastających. Dalej spodziewany na rok 1885-ty dochód z 5-procentowej opłaty na rzecz miasta od ryczałtowego dochodu dróg żelaznych konnych ma w porównaniu z r. dać przewyżki rs. 20,614. Z poboru rogatkowego z dróg żelaznych preliminowano dla miasta o rs. 1,800 więcej niż w r. b. Rzeź bydła w jatkach miejskich ma także przynieść o 4570 więcej niż dotąd, i nareszcie za marki dołączane do wszelkiego rodzaju poświadczeń, wydawanych przez policję, preliminowano na rok przyszły o rs. 10,000 więcej niż w r. b.

Natomiast zmniejszenie dochodów jest według preliminarza przewidywanem: w poborze od patentów o 5,070 rs., w poborze za karty pobytowe o 24,150 rs., z protestu weksli i aktów notaryalnych o 6,220 rs.

O wiele więcej zmian widzimy w dziale wydatków miejskich. W ogóle do zaznaczenia mamy znaczny w nich przyrost. Mała tylko część tych wydatków należy do kategorii jednorazowych, przypadkowych, które zaspokojone z przyszłorocznego budżetu nadal już kasy miejskiej obciążać nie będą. W zamian za to wydatki, które na przyszłość stale lub przynajmniej przez długie lata figurować mają w budżecie Warszawy, stanowią bardzo poważną grupę.

Na pierwszym miejscu postawić tu należy opłatę procentów i amortyzację obligacyjnej pożyczki miejskiej w sumie rs. 40,578 kop. 50, dalej wydatki na wodociągi obliczone na 45,328 rs, następnie na koszt utrzymania straży ogniowej i jej budowli rs. 10,417 kop. 16, na utrzymanie sądów pokoju, a to z powodu otworzenia z początkiem roku przyszłego trzech nowych biur sądowych, wydatki na ten cel podnoszą się o rs. 19,990. Oświetlenie miasta gazem z przyczyny pomnożenia liczby latarni i zwiększenia siły światła będzie kosztowało więcej niż w r. b. o rs. 27,908. Nareszcie na utrzymanie policji miasto preliminarzuje o rs. 8,150 kop. 39 więcej niż w ostatnim budżecie.

Dla zrównowazenia tak znacznego zwiększenia wydatków na rozmaite cele, komisja budżetowa, jak to wyjaśnia w ogólnym bilansie zniwolona była wprowadzić pewne oszczędności w innych rozchodach miejskich.

Pozostawiając sobie bliższą ocenę zmian tak w dochodach jak i w wydatkach miejskich do czasu, kiedy tak jedne jak i drugie szczegółowo rozpa-

żywo pedbięga do najstarszej siostry, która w zamysleniu nie słyszała nawet zakładu.

— Myślisz o tym brunecie, któregośmy w niedzielę widziały pod amboną podczas sumy? — szepnęła do niej.

Panna Teresa podeszła do drugiego ucha panny Agaty, trochę poważniej, bez podskoków i wyrecytowała półgłosem to samo.

Panna Agata spojrzała na obie spokojnie, jakby z zapytaniem, dlaczego ją właśnie o owego bruneta posadzają, słowem jednakże tego pytania nie wyraziła, tylko rzekła:

— Kiedy wam obu na myśl przyszło, to znać, że wszystkie trzy o nim myślimy... Ale cóż z tego? — dodała z westchnieniem.

— Co z tego?... — zawołała najmłodsza — mnie tam o to wcale głowa nie boli! Nie będzie ten, to będzie drugi!...

— Szczęśliwaś, Zyniu — rzekła wpadając w sentymentalne usposobienie panna Agata — nawet ci na myśl nie przychodzi, że może nie być żaden.

— Wielkie rzeczy! — wzruszyła ramionami panna Eufrozyna — niby to i bez męża nie można żyć na świecie!...

— Tak! i być starą panną... wyszydzała, ośmieszona... — wstrząsnęła się panna Agata — na samą myśl mróz mnie przechodzi!...

— A ja ciekawam, co to mógł być za jeden? — zagadnęła panna Teresa.

— Ładny bo ładny... — przyznała najmłodsza z

siostr—ale żeby tak znowu bardzo, tego nie po em. Ujdzie, to pewna, ale i ładniejszego możnaby znaleźć!...

— Cóż z tego?... czy ładny, czy brzydki... p. zeje dzał pewno z kolei, albo na kolej i wstąpił do oś... la, a więcej go nie zobaczymy — zauważyła coraz sentymentalniej usposobiona panna Agata.

— Kto wie! — odparła najmłodsza.

I pobiegłszy żywo do okna, wyjrzała przez nie, a po chwili, kładąc tajemniczo znak milczenia na ustach, skinęła na obie siostry, żeby zbliżyły się do niej.

Panny Agata i Teresa stanęły za najmłodszą ze swego grona i ciekawie wpatrywały się w szybę, trzymając się jednakże w ten sposób, żeby od strony wejścia do dworu zasłaniała je franka.

W tej chwili właśnie wchodził na ganek jakiś dość wysokiego wzrostu, przystojny mężczyzna.

— To on! — szepnęła panna Agata.

— To on!... to on!... — rzekła zwykłym głosem panna Teresa.

— To on!... to on!... to on!... — wołała biegając po pokoju i klaszcząc w ręce panna Eufrozyna.

Aż siostry musiały kres położyć tej wesołości, przychodzącej wcale nie w porę.

— Fruzi! — zawołała Agata.

Ostrzeżenie przyszło w samą porę, gdyż ledwie panna Eufrozyna oczamiętała się, otworzyły się drzwi i na progu pokoju stanął nieznajomy...

(Dalszy ciąg nastąpi.)

40)

G R Z E Ś.

HISTORIA MAŁŻEŃSKA

opowiedział

WOŁODY SKIBA

(Dalszy ciąg.)

W chwili, gdy powieść nasza zawiązuje się na nowo, panny Papalikówny siedziały zatem, zajęte robotkami, w jednym z pokoi wcale porządnego dworu w Wyrwankach.

Ojca nie było. W porze letniej, pod koniec lipca, czynny i energiczny gospodarz gościem jest tylko pod swym dachem.

Panna Agata położyła robotkę na kolanach, spojrzała w okno i zadumała się głęboko.

Siostry zwróciły uwagę na jej zadumę.

— Zalóż się Zyniu, że zgadnę, o czym Gasia myśli — rzekła panna Teresa.

— Dobrze, Renin, zalóżmy się, że jeśli ty nie zgadniesz to ja z pewnością — odpowiedziała najmłodsza z trzech gracji.

— Zgoda, lecz jakże rozstrzygniemy zakład?...

— Powiemy Gasi ja do jednego a ty do drugiego ucha, o kogo ją posadzamy, a ona rozstrzygnie.

— Doskonale!...

I panna Eufrozyna pierwsza, porzuciwszy robotę,

wał będzienmy—nateraz wymieniamy tylko celniejsze w budżecie zaprowadzone oszczędności, które postawiły miasto w możności stawiania czoła niektórym znacznym zwiększonym wydatkom.

Przedewszystkiem nasuwa się tu uwadze poważna cyfra przeszło 110 tysięcy rubli o jaką w porównaniu z r. z. zmniejszono wydatki na roboty budowlane. Prócz tego na drobnych wydatkach gospodarstwa miejskiego ma się oszczędzić rs. 29,530 kop. 60. Dalej z rubryki na utrzymanie zakładów naukowych ma ubyc suma rs. 12,080 i nareszcie z wydatków na zakłady dobroczynne wykreślona też została suma rs. 5,101.

W zakończeniu tego ogólnego streszczenia zamierzenia budżetowego dodamy jeszcze, że gdy na r. b. dochody zwyczajne były obliczone na rs. 2,109,064 kop. 34, dochody nadzwyczajne na rs. 981,606 a przechodnie na rs. 25,111 kop. 99, w roku przyszłym kasa miejska ma otrzymać z dochodów zwyczajnych rs. 2,149,365 kop. 27, z dochodów nadzwyczajnych rs. 61,995 kop. 96 i z przechodnich rs. 1,322,666.

Czy budżet przyszłoroczny odpowiada w zupełności normalnemu typowi budżetów warszawskich, których charakterystykę podaliśmy przy sprawozdaniu zeszłorocznem i czy istotnie pozwala wyprowadzić też same optymistyczne wnioski, o tem przekonamy się dopiero przy szczegółowem zastanowieniu się nietylko nad dochodami ile nad wydatkami miejskimi.

K. F.

Z sali sądowej.

Żywcem zakopana.

Zaznajomiliśmy wczoraj czytelników z ogólną treścią przynębiającego procesu, o zamordowanie dwuletniej Marjanny Michalskiej.

Jak wiadomo, oskarżeni nie przyznali się do winy.

Zeznania ojca nieszczęśliwej dziewczynki brzmiały sprzecznie z zeznaniami jego żony i teściowej.

Kazimierz Michalski utrzymywał, że w jamie zakopano trupa dzieciny, i że pierwotną jego opowieść, złożoną napół po pijanemu, zrozumiano błędnie, albowiem przyznając się wobec strażnika Wologodzkiego do winy, miał on na myśli tylko to, że zwłoki dziecka pochowane zostały pokryjomu bez zawiadomienia policji. Z drugiej strony Siemiątkowska i Michalska zapewniały sędziów, że nie wiedziały zupełnie o śmierci dziecka, wierzyły bowiem opowiadaniu Michalskiego, iż tenże, wybrałszy się do Warszawy, celem umieszczenia swojej córki w domu podrzutków, po drodze oddał ją włóczęgini Obludziemu, który miał wziąć ją do siebie na wychowanie. Zeznania Michalskiej, która stawała przed sądem z niemowlęciem na ręku (dziecię to przyszło na świat w wiewieniu), wywarło wrażenie prawdopodobieństwa, tem bardziej, że wedle jej własnych słów, potwierdzonych następnie przez świadków, podczas zagadkowej śmierci dziecka była ona chora i wcale nie wstawiała z łóżka.

Życie warszawskie.

Pan Adolf, nie zostawszy onegdaj wieczorem przez panią Helenę przyjęty, żdziwił się tem nie mało.

Żdziwienie jego było tem większe, gdy i wczoraj w południe odprawiono go z niczem.

— Pani powiedziała, iż nie przyjmie nikogo—rzuciło mu na wstępie dziewczę z grzywką i białym fartuszkim, Zintką nazywane.

— Dobrze... ale mnie przecież...

— Nikogo bez wyjątku—taki rozkaz pani.

— Czy pani Boże bróń nie chora?!

— Nie...

— Więc?...

— Pani jest w swoim buduaru i powtarzam, iż nie przyjmuje nikogo...

Wobec tak postawionej kwestji, panu Adolfowi nie pozostawało nic innego jak nacisnąć kapelusz na czoło i zejść po marmurowych czerwonym suknie zasłanych schodach.

Tak też i zrobił a stanawszy na chodniku poczał zastanawiać się nad tem co zaszło. Cóżby zająć mogło? Nie przyjęła go i koniec! Za pozwoleniem—nie koniec! Nie postępuje się w ten sposób z człowiekiem, który do tych samych drzwi, a zawsze z jak najpomyślniejszym skutkiem od lat dwóch kolacze, z nim, uchodzącym w oczach świata za... kandydata do pięknej alabastrowej rączki, z nim kochającym i podobno... kochanym!

— Co jej na nos siadło?—zapytał się samego siebie gniewny już Adolf-Romeo. — Czyżbym wypadł z łask jej na wieki? Niepodobna, niepodobna! Kobiety miewają swoje fantazje, ale przecież w sobotę jeszcze, na samem odchodem, pożegnała mnie najczulej z całą właściwą sobie kokieterją odparła: —Wybierasz się pan tak leniwie, jakbyś wolał tutaj

Świadków sąd zbadał ogółem czterestu. Byli to wszystko wieśniacy z Zielonki. Opowiadania ich, po za obrebnem przytoczonych wczoraj szczegółów, skłaniały fakt ustawicznych udręczeń, zadawanych nieszczęśliwej dziecinie przez macochę i matkę jejże. Michalska, zaraz po ślubie, jeszcze podówczas gdy wraz z mężem mieszkała na folwarku, oddzielnie od swoich rodziców, ujawniała nienawiść względem swojej małej pasierbicy, i wyrażała zamiar pozbycia się jej koniecznie. Godzi się także zaznaczyć, że dnia 24-go listopada, t. j. w dniu tajemniczego zniknięcia dziecka, stara Siemiątkowska zrana była w kościele, a potem znajdowała się ciągle w towarzystwie osób postronnych...

W ogóle jednak opowiadania wszystkich świadków dotyczyły tylko pobocznych okoliczności. Można było wyciągnąć stąd nader nieprzychylną dla oskarżonych charakterystykę ich obchodzenia się z nieszczęśliwą sierotą, fakt samego zniknięcia jej pozostawał wszakże zagadkowym.

Najważniejsze w tym ostatnim względzie zeznanie strażnika Wologodzkiego, któremu to Michalski złożył w karczmie swoją znaną opowieść, odczytano z pierwiastkowego protokołu.

W końcu śledztwa odbyło się badanie ekspertów. Z nich dr Bernard, na moey protokołu obdukcji, wyraził opinię, w myśl której, można by przypuścić, że śmierć dziecka mogła być nastąpić drogą naturalną wskutek choroby (naprzykład zapalenia płuc). Przeciwnie, dwaj inni eksperci, tj. dziekan uniwersytetu dr Brodowski i lekarz Świecianowski stwierdzili stanowczo fakt śmierci gwałtownej przez uduszenie. Na pytanie, czy uduszenie nastąpiło przed zakopaniem dzieciny, czyli też właśnie było jego następstwem dr Brodowski odpowiedzieć nie mógł, wobec braku danych w tym względzie; p. Świecianowski zaś, który był obecnym przy obdukcji trupa (znalezionego w jamie w postawie stojącej, ze skurczonemi członkami) wygłosił zdanie, iż dziecko, wedle wszelkiego prawdopodobieństwa, zakopanem zostało za życia...

O godzinie 4-ej rozpoczęły się ostateczne rozprawy. P. o. tow. prok. p. Szebeko w całogodzinnej przemowie popierał akt oskarżenia, upatrując w Michalskim bezpośredniego winowajcę, a w jego żonie i teściowej—intelektualne uczestniczki potwornej zbrodni, wyrosłe na tragicznym gruncie tradycyjnej nienawiści macochy do pasierbicy.

Po ukończeniu mowy prokuratora o godzinie 5-ej po południu prezydujący odłożył dalszy ciąg rozpraw sądowych, a mianowicie mowy obrońców i wydanie wyroku na jutro na godzinę 11-tą rano.

Proces zarządu kasy zjednoczenia.

W dniu wczorajszym w IV-yim wydziale cywilnym toczył się ciekawy proces przeciwko zarządowi kasy zjednoczenia Towarzystwa dróg żelaznych warszawsko-wiedeńskiej i warszawsko-bydgoskiej.

Proces, o którym mowa, wynikał z powództwa p. Adama Grąbczewskiego, b. sekretarza wydziału

ekspedycyjnego kolei w.-w. i w. b. i zarazem sekretarza tamtejszej kasy emerytalnej. Do sprawowania tej ostatniej posady pan G. powołany został drogą wyborów i z tego tytułu pobierał zrazu 150, a następnie 225 rs. rocznej pensji. Od tej dodatkowej swojej pensji, pan G., zaliczony w poczet uczestników kasy, opłacał osobno składkę emerytalną, wniósłszy zaległe raty za czas poprzedni.

W r. z. pan G., opuszczając służbę po trzydziestoletnim urzędowaniu, zażądał przyznania mu emerytury z obu zajmowanych przezeń posad. Zarząd kasy zjednoczenia wszakże przeznaczył mu tylko 630 rs. rocznie, tytułem emerytury wysłużonej na posadzie sekretarza wydziału ekspedycyjnego, a względem drugiego żądania udzielił odpowiedzi odmowną. Odmowa ta opierała się na postanowieniu rady głównej rzeczony kasy z dnia 21-go marca roku 1882-go, zabraniającem wypłaty emerytury z dwóch naraz posad.

Wobec doznanej odmowy pan G. postanowił dochodzić swoich praw na drodze sądowej, opierając się na tem, że skoro zarząd kasy raz zaakceptował opłatę przezeń emerytury z dodatkowej posady i skoro on opłatę tę uiszczał przez cały czas swojego urzędowania, to późniejsza uchwała rady głównej, jako nieobowiązująca wstecz i nigdy mu zresztą przedtem nie zakomunikowana, w niczem słusznych jego praw naruszać nie może.

Z tych zasad powód w skardze swojej żądał zasądzenia na rzecz jego od kasy zjednoczenia odmówionej mu dodatkowej emerytury w ilości 157 rs. 50 kop. rocznie.

Powyższe żądanie popierał na wczorajszym posiedzeniu sądowem pełnomocnik pana G., adw. przys. J. Walewski, powołując się na przepisy ustawy kasy zjednoczenia dla urzędników kolei w.-w. i w. b.

Ze strony zarządu kasy zjednoczenia stanął w sądzie adw. przys. Dunin, który w imieniu reprezentowanej przezeń instytucji oświadczył gotowość zwrócenia panu G. rs. 242 kop. 50, jako sumy, różniczasowo wniesionej przez tegoż do kasy, tytułem składek emerytalnych od dodatkowej jego posady.

Co się tyczy samego powództwa, to adw. Dunin żądał oddalenia onego zarówno ze względu na wspomnianą uchwałę rady głównej, jako też tę okoliczność, że pan G. na stanowisku sekretarza kasy nie był właściwie urzędnikiem kolei, więc niesłusznie powołuje się dla uzasadnienia swoich pretensyj na ustawę kasy zjednoczenia.

Komplet wyrokujący, złożony z wice-prezesa IV-go wydziału p. Lentza i członków sądu Mazurkiewicza i Kronenberga, postanowił akcję p. Grąbczewskiego oddalić, przy skazaniu go na koszty procesu.

Fr. N.

WIADOMOSCI BIEŻĄCE.

— Na zapomogi na wychowanie dzieci urzędników pochodzenia rosyjskiego w Królestwie Polskiem postanowiono asygnować w r. p. sumę 17,083 rs.

— Gorąco, upał tropikalny. Przyciszona rozmowa. Oczekiwanie...

Pani Helena miała miejsce w siódmym rzędzie wprost estrady ozdobionej mnóstwem egzotycznych roślin i... tołumbasami. Zająwszy z wdzięcznym spokojem krzesło, poczęła studjować program... Nowością był dla niej tylko Mierzwiński, o którym, bawiąc przed dwoma laty zagranicą, wiele słyszała i naczytała się w artykułach wstępnych i feljtonach... „Zwyczajnie przechwalony, jak się to u nas często zdarza”, myślała sobie w duchu, patrząc bokiem na małą bankierównę, która pół zwierzyńca ulokowała na swoim paryskim kapeluszu.

Po uwerturze na estradzie zjawiała się dojrzała już panienka w białej sukience. To panna Czacki. Pani Helena znalazła ją „całkiem dobrze”, a nawet swoboda „pierwszej naiwnej”, nie mogącej pokonać bójkę czy kłótni na galerji, wydała jej się na miejscu.

Arja z „Lakmé”, zdaniem pani Heleny, zupełnie była dla koncertowego występu nieodpowiednią. Śpiewała ją p. Klamrzyńska. Koloratura prima-donna przypominała pani Helenie rodzajem, oprawą i wysokością głosu wiedeńską Biankę Bianchi.

Otóż i stary znajomy Królikowski. Heljodor szczylił się jego przyjaźnią. Jak on się doskonale trzyma ten potężny mistrz słowa? Apatyczna przy pierwszych zwrotekach przynębiającego Ujejskiego poematu, pani Helena ani wiedziała, kiedy nastrojona została na minorową nutę. Zwiesiła główkę na piersi, gdy w tem...

W tem... zerwała się burza... Otoczyła ją ciemność—to żywy mur poruszonych z miejsc widzów stanął przed pani Heleny wzrokiem... Grzmot oklasków, wichura okrzyków a potem cisza... Na estradę padł jakby promień słoneczny—wstąpił na nią Mierzwiński... Już śpiewa:

Bianca al par di neve alpina.

= **Kapitał, przeznaczony na założenie w Królestwie Polskim szkoły górniczej, zaliczony został, według słów petersburskiego *Echa*, do specjalnych funduszy ministerjum komunikacyi.**

= Według otrzymanych z Petersburga wiadomości, urzędnicy akcyzowi w całym Cesarstwie i Królestwie mają otrzymać osobne uniformy nakształt tych, jakie noszą urzędnicy komor celnych, a takie same, jak posiadają urzędnicy akcyzy w niektórych miejscowościach Rosji południowej; otrzymają nadto pałasze i rewolwery.

= W departamencie dochodów niestających toczy się obecnie sprawa, co do zobowiązania wszystkich właścicieli gorzelni, do przeznaczania jednego obszernego i opalonego pokoju z potrzebnym umeblowaniem dla urzędników akcyzy przybywających dla dopełnienia rewizji, tudzież stajenki dla ich koni.

= Główny zarząd więzienny, wskutek braku dostatecznej ilości instytucji więziennych, należących do kategorii rot aresztanckich i domów roboczych, wniósł w drodze prawodawczej projekt uproszczenia systemu więziennego w ten sposób, aby w pomieszczeniach zbijanych obecnie centralnych więzień do robót ciężkich otwierać poprawcze oddziały rot aresztanckich, a z drugiej strony, iżby istniejące obecnie domy robocze zwinąć i zastąpić je przez więzienia.

= Wkrótce, według słów petersburskiego *Echa*, wniesiony będzie do zatwierdzenia w drodze prawodawczej projekt obowiązkowego ochronnego szczepienia partjom przepędzanego bydła rogatego zarazy syberyjskiej według metody Pasteur'a.

= Przy Cesarzkim rosyjskim Towarzystwie technicznem ma być utworzona, jak donoszą *Mosk. wiad.*, specjalna komisja do zbadania obecnego położenia przemysłu fabrycznego w państwie i obmyślenia środków do usunięcia przyczyn w ten lub inny sposób rozwój jego tamujących.

= Do rosyjskiej akademii nauk, według nowej znajdującej się w opracowaniu ustawy, przyjmowani będą na miejsce ubywających członków niemieckiego pochodzenia, wyłącznie tylko uczeni rosyjscy.

= *Birż. wiad.* potwierdzają, iż po otwarciu ruchu na drodze dąbrowskiej rozpoczęta być ma budowa odnogi kolei od Miechowa do Michałowic, na granicy austriackiej, w celu połączenia nowozbudowanej kolei z linjami galicyjskimi.

= Z rozporządzenia ministerjum komunikacyi, jak donosi *Dn. warsz.*, opalanie wagonów kolejowych ograniczone zostanie do pewnej normy, a mianowicie w czasie ruchu pociągów ma być utrzymanych 10 stopni Reaumur'a w wagonach; pomieszczone w każdym wagonie termometry dają możność pasażerom sprawdzania stopnia temperatury, i w wypadku niższości lub podwyższenia takowej, konduktorzy będą obowiązani przyjmować wszelkie reklamacje

pasażerów w tym przedmiocie i niezwłocznie zawiadomić o nich kogo należy.

= Z powodu nagromadzenia błota na ulicach kompanja asenizacyjna otrzymała polecenie zarządzenia codziennej zwiększonej wywózki.

= Obywatelka Zofja z Koziebrodzkich Chelmska poczyniła, jak donoszą gazety rosyjskie, w testamentie swoim następujące legaty: 1) rs. 80,000 na stypendja imienia Leona i Aleksandry z Koziebrodzkiej, z których będą miały prawo korzystać dzieci służby wiejskiej wyznania katolickiego i 2) 15,000 rs. na rzecz instytutu głuchoniemych i ociemniałych w Warszawie.

= **Regulski.**

Zmarły w dniu onegdajszym Aleksander Regulski, rysownik, w sztuce swojej pierwszorzędnym, pozostał po sobie nie łatwą do zapamiętania próżnię.

Nieboszczyk pracował na polu drzeworytnictwa od lat dwudziestu kilku, a wykształcił się w niem w drzeworytni *Tygodnika ilustrowanego*, którą wraz z tem pismem założył s. p. Józef Unger.

Specjalnością Regulskiego były portrety i w tym dziale był on istotnie niezrównanym.

Od lat dwudziestu prace jego na tem polu spożytkowywał przeważnie rzeczony *Tygodnik*, dla którego też pracował do ostatniej chwili życia.

Niezmierzająca czystość sztychu, wyborne modelowanie i pewna akademicka stylowość znamionowały jego cenne portrety, w których nikt mu dotąd nie dorównał, a których wykonał przeszło dwa tysiące.

= **Usunięcie tańca.**

Dyrekcja teatrów niezaakceptowała projektu urządzania zabaw tanecznych w lokalu Towarzystwa muzycznego.

Wiadomość to wielce niepożądana dla... Fikałskich.

= **Posiedzenie.**

Sekcja III-cia oddziału warszawskiego Towarzystwa popierania przemysłu i handlu odbędzie posiedzenie członków w d. 25-ym b. m., t. j. we wtorek przyszłego tygodnia.

Miejscem zebrania będzie jak zwykle sala w domu nr 2, przy ulicy Ordynackiej.

Przypominamy, że do sekcji III-ej należy górnictwo i wyroby pochodzenia mineralnego, kopalnie, hutnictwo, wyroby z metali i ciał kopalnianych, produkta i przetwory chemiczne.

Przewodniczącym sekcji III-ej jest p. Konstanty Rudzki, sekretarzem p. Wojciechowski.

Porządek dzienny zebrania obejmuje oprócz odczytania protokołu poprzedniego posiedzenia, rozpatrzenie projektu szematu dla zebrania wiadomości dotyczących zakładów przemysłowych, oraz dyskusję nad wnioskiem p. Lepperta w kwestji denaturacji spirytusów.

Niewiadomo dlaczego pani Helenie słowa uwieźły w gardle...

— *Figurez vous*, co zrobił w Wilnie. Widząc, iż jakaś panią w pierwszym rzędzie siedząca nie spuszcza zeń oka, po odśpiewaniu pieśni, schodząc z podium, wręczył jej jeden z tych romansów, mówiąc: raczy pani to przyjąć w podzięk za łaskawe a tak żywe wysłuchanie mojej kompozycji. I dał jej rękopis! *Charmant*. Prawdziwy król tenorów—tenor królów...

Ala pani Helena nie już nie słyszała. W skroniach jej było coś jakby młotem—kiedyż on wejdzie po raz drugi, kiedy. Ach! ta nieszczęsna orkiestra... Cicho! Otóż znów—on!

Nie! Jakby się spryskiwał z szatanem na jej zgubę. Ona go chłynie wzrokiem... Czemuż na nią nie spojrzeć? Arja Catalaniego wprawiła ją w osłupienie. A sycylianka z "Roberta", a jej zakończenie! To zjawisko nie człowieka. Każdy wyższy ton z olbrzymiej jego piersi wychodzący, nawał się ją uderzać i ogłuszać... Kiedy zszedł nadeszła ze stopni, ujrzała przed sobą pustkę, straszną pustkę...

I nie chce już patrzeć na Modrzejewską w amerykańskiej cielistej sukni... "Pożegnanie" zdenerwowało ją, jak nie pamięta już kiedy. Szymanowski wydaje się jej nieznośnym. Coś ją pędzi z miejsca. Wychodzi.

Zbiega szybko po schodach, już jest na dole. U wyjścia z Rozmaitości pod filarami zatrzymała się gromadka ludzi. Czego oni chcą tutaj w jedną wpatrzeni stronę? Pomiędzy zebranymi poznaje Wądołbskiego doktora i ciekawego współpracownika *Kurjera*. Jakby jakimś dziwnym widzeniem instynktu przystaje... W tem w gromadce daje się słyszeć lekki szmer—formuje się szpal...

Z Rozmaitości, w dużym futrze sobolowym wychodzi—on! Ten i ów podbiega ku niemu. Ale on ręki nie wyciąga do nikogo, nie odrywając jej od piersi, którą starannie ochrania. Wita i żegna się uśmiechem. Ale jakim? Zajeżdża karetą. Otwarto

Szemat o którym mowa, jest rodzajem kwestjonariusza co do zakładów fabrycznych i obejmuje rubryki, na które odpowiedzi będą wielce interesujące.

Oprócz pierwszych zwykłych pytań, kto, gdzie i co produkuje, kwestjonariusz tu pyta: z jakiej fabryki dane czerpie materiały surowe i jaka ich ilość w stosunku do ogólnie zużywanych, jak również gdzie zbywa swój produkt.

Pytania te są odpowiednio rozczłonkowane tak, aby odpowiedzi mogły być jaknajwięcej szczegółowe i dawać dokładny obraz działalności fabryki i jej wpływu.

Jak na wszystkie inne, tak i na to zebranie nie będą rozsyłane osobne zaproszenia.

= **Z tattersalu.**

Ogólny zastój handlowy dał się odczuć przy odbytej wczoraj licytacji koni w tattersalu warszawskim. Tym razem konie były—licytantów brakło.

Z 7-iu koni ze stajni hr. Jana Tyszkiewicza z Birży, 5-ciu znanego hodowcy p. Mysowicza i 22-ch innych stajen, razem 34-ch, (z których przynajmniej dwadzieścia większej wartości), sprzedano w drodze licytacji zaledwie sztuk 10.

Zarządowi tattersalu należy oddać sprawiedliwość, iż dołożył wszelkich starań, aby przedstawione do sprzedaży okazy odpowiadały wymaganym warunkom.

Kilku nawet wadliwych koni nie przyjęto zupełnie w komis.

Brak nabywców sprawił, iż niektóre egzemplarze wysokiej krwi i ślicznych kształtów, jak "Djana" hr. Tyszkiewicza, "Medor" p. Mysowicza i kłacz kasztanowata "Grażyna" ze stada hr. Krasieńskiego, nie znalazły licytantów.

Poszukiwano dobranych parami powozowych, jednak pomimo okazałych pojedynczych sztuk, jak "Ralf" waliach skaro-gniady i bezpleciowy "Kaszgar" hr. Tyszkiewicza, prawdziwie dobranej pary nie widzieliśmy.

Iż byłby pokup na takowe, dowodem para silnie zbudowanych koni, jako tako dobranych, zapłaconą rs. 680, "Lori" waliach kasztanowaty hr. Tyszkiewicza pogodzony w parze doszedł pojedynczo do 502 rs. Najniższą cenę rs. 106 osiągnął "Alibaba".

Dwie pary sanek, bryczka i faeton wystawione na sprzedaż, nie znalazły amatorów.

Przyszła licytacja zapowiedziana została na dzień 17-go grudnia.

Zdaje się, iż niektóre konie pp. Tyszkiewicza i Mysowicza będą dzisiaj przedmiotem transakcji z wolnej ręki.

= **Na drzewo!**

Binro informacyjne o nędzy wyjątkowej ogłasza odezwę wzywającą do ofiar na drzewo dla biednych przez tę instytucję wspieranych.

Ofiary przyjmuje także Administracja naszego piśma.

mu jej drzwiczki, kroczy dumnie, jak księżę, wsiaada, znika, pojechał — za minut kilkanaście popędzi do Moskwy.

A pani Helena? Jak szalona biegnie do siebie. Roztraca formalnie przechodniów na ulicy...

— Ziułka! Nie ma mnie! Słyszysz!... Nie przyjmuję nikogo...

— A pan Adolf?...

— Ach... nikogo—powiedziałam.

— Adolf! — wykrzyknęła i zaśmiała się spazmatycznie...

Wieczór niedzielny spędziła pani Helena mierzając swój buduar tysiącami krokami.

Noc znalazła ją na szeszelu. Ziułka latała jak szalona od rana dnia wczorajszego po wszystkich księgarniach i magazynach nut, znosząc stosy fotografii. Były to podobizny w rozmaitych pozach: *en face*, w profilu — przy fortepianie, przy biurku, z nutami, w kapeluszu i bez kapelusza. Że to nie pan Adolf — Ziułka poznała odrazu...

Nie głupia też dziewczyna domyśliła się, iż pani jej znajduje się w jakimś nadzwyczajnym stanie. "Coś jej zajeżdżało do głowy" — mruczała upadająca ze zmęczenia pokojówka. A czy od tej biednej główki... "odjedzie"?

Radym, ze względu na pana Adolfa, dać twierdzącą odpowiedź.

A wy jak myślicie?

Czy się pan Adolf ma jeszcze jutro i pojutrze anonować?

"On" zaśpiewał i... pojechał — wysokie c zabłysło i zgasło, jak meteor w parną noc czerwową... U kobiet kaprys ściga kaprys... Może się pani Helenie przez jedno mgnienie oka "zdało"...

Więc... więc śmiało, panie Adolfie, na marmurowe czerwonym suknie pokryte schody.

Nie tak mężczyzny nie zdoła jak odwaga i... cierpliwość.

Figaro.

Co to jest? Takiego męskiego głosu nie słyszała nigdy! Ależ to najczystszy metalu kaskada! A ta wzruszająca wysokość tonów potęga! Co się z panią dzieje, pani Heleno. Patrzy w koło... Czyż ona tylko doznaje takiego wrażenia. Nie! Widzi obok siebie i na prawo i na lewo falujące łona, rozszerzone żrenice i odchylone usta... A on śpiewa... Jak piękny przytem! Jakież to wdzięk w postawie, w ruchach... Co za uśmiech? Jaki wyraz oczu? Jak interesująca ta bladeść twarzy jasnym okoloną zarostem? A ten promień włosów co na szlachetne czoło się skrada! Ach! przestał, niedobry. Ale oni go poproszą... Oni mu odejść nie dadzą. A co! Znowu śpiewa. To romans. Z jakim on go wypowiada nczuciem... Niech powtórzę przez litość! Powtarza. I nowy romans... Ten jeszcze piękniejszy a jak bohaterem zakończony wykrzykiem! Skończyło się...

I znowu burza. Prowadzą go przez estradę, wieńcza laurami a on — ach ileż ich zdobył! — zarzuca wesoło wieńiec na ramię i znika w tłumie. Znikł...

Ostrożnie, pani Heleno. Doprawdy, gdybym cię nie znał od czasu gdyśmy z poezją s. p. Heljodorem grywali w wista, nie poznałbym cię w tej chwili. Rumieniec zabarwił całą twą twarz, usta drżą ci jak w febrze... Nie widzisz, nawet przed sobą Fonsia *, który podczas pauzy chce z tobą kilkakrotnie zamienić...

— Jak pani go znajduje?

— A...—była odpowiedź.

— Zachwycający! Nieprawdą? Największy człowiek tego wieku. Co to za Raul... Albo te dwa romanse—*avez-vous madame*, one mają swoją historję...

— Co?

— To jego własne kompozycje, Lucca poświęcone...

— Komu?

— A Pauline Lucca, célèbre chanteuse...
